

SINT-LIEVENS-HOUTEM, HAZENAKKER

Nota verkennend booronderzoek, waarderend booronderzoek en proefsleuvenonderzoek:
Programma van maatregelen.

RAPPORT NR. 1502

Titel

Nota verkennend booronderzoek, waarderend booronderzoek en proefsleuvenonderzoek
Sint-Lievens-Houtem, Hazenakker: Programma van maatregelen

Auteur(s)

Timothy Nuyts, Bart Van Eyck & Jeroen Verrijckt

Erkende archeoloog

2015/00053 - Jeroen Verrijckt

Projectnummer J. Verrijckt

2024-003

Projectnummer Onroerend Erfgoed

2024A337 (verkennende archeologische boringen)

2024A443 (waarderende archeologische boringen)

2024A412 (proefsleuvenonderzoek)

Plaats en datum

Beerse, 19/02/2024

© J. Verrijckt bvba. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag zonder bronvermelding worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door print-outs, kopieën, of op welke andere manier dan ook, zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming.

INHOUD

Inhoud.....	3
1 Administratieve gegevens	4
2 Gemotiveerd advies	5
2.1 Aanleiding vooronderzoek	5
2.2 Resultaten vervolgonderzoeken	5
2.2.1 Landschappelijk bodemonderzoek (archeologienota ID 16598)	5
2.2.2 Verkennend archeologisch booronderzoek	5
2.2.3 Waarderen archeologisch booronderzoek	6
2.2.4 Proefsleuvenonderzoek	7
2.1 Impactbepaling van de geplande werken	8
2.2 Kennisvermeerderingspotentieel en aanbevelingen	9
3 lijst met figuren.....	10
4 bibliografie	10

1 ADMINISTRATIEVE GEGEVENS

Projectcode J. Verrijckt		2024-003
Projectcode Onroerend Erfgoed		2024A337(VAB) 2024A443(WAB) 2024A412 (PS)
Locatie	Provincie	Oost-Vlaanderen
	Gemeente	Sint-Lievens-Houtem
	Deelgemeente	Zonnegem
	Straat	Hazenakker
Kadastrale gegevens	Gemeente	Sint-Lievens-Houtem (Zonnegem)
	Afdeling	5
	Sectie	B
	Percelen	310D (partim)
Coördinaten	Noordwest	X: 118403 Y: 179770
	Noordoost	X: 118512 Y: 179738
	Zuidoost	X: 118505 Y: 179694
	Zuidwest	X: 118424 Y: 179731
Oppervlakte plangebied		Ca. 3.834 m²
Oppervlakte bodemingreep		Ca. 3.834 m²
Erkend Archeoloog		2015/00053 – Jeroen Verrijckt

2 GEMOTIVEERD ADVIES

2.1 Aanleiding vooronderzoek

De aanleiding van het vooronderzoek met ingreep in de bodem kadert in de uitvoering van het programma van maatregelen zoals opgemaakt in de archeologienota VERMEULEN, B. 2020. Verkaveling Hazenakkerstraat 20 te Zonnegem (Sint-Lieven-Houtem) met ID 16598 en projectcode 20201390. Deze archeologienota werd opgemaakt naar aanleiding van een geplande verkaveling van een perceel. Meer informatie over de aanleiding van het vooronderzoek is terug te vinden in het verslag van resultaten.¹

2.2 Resultaten vervolgonderzoeken

2.2.1 Landschappelijk bodemonderzoek (archeologienota ID 16598)²

Op basis van de resultaten uit het bureauonderzoek werd een hoge archeologische verwachting toegeschreven voor het aantreffen van een in situ bewaarde artefactsite uit de steentijden. Verder werd een eerder matige archeologische verwachting opgesteld voor de aanwezigheid van eventuele sporensites uit de periode vanaf het neolithicum tot en met de late middeleeuwen. Gelet op de hoge steentijdverwachting binnen de contouren van het plangebied werd in eerste instantie een landschappelijk bodemonderzoek opgelegd.³

De resultaten van het uitgevoerde landschappelijke bodemonderzoek (uitgevoerd door RAAP België) wees op de aanwezigheid van een zwak ontwikkelde B-horizont. Er kon een potentieel archeologische niveau worden vastgesteld op een diepte van ca. 55 cm beneden maaiveld en dit voor zowel artefacten- als sporensites. Bijgevolg werd een verkennend archeologisch booronderzoek voorgesteld als vervolgonderzoek.⁴

2.2.2 Verkennend archeologisch booronderzoek

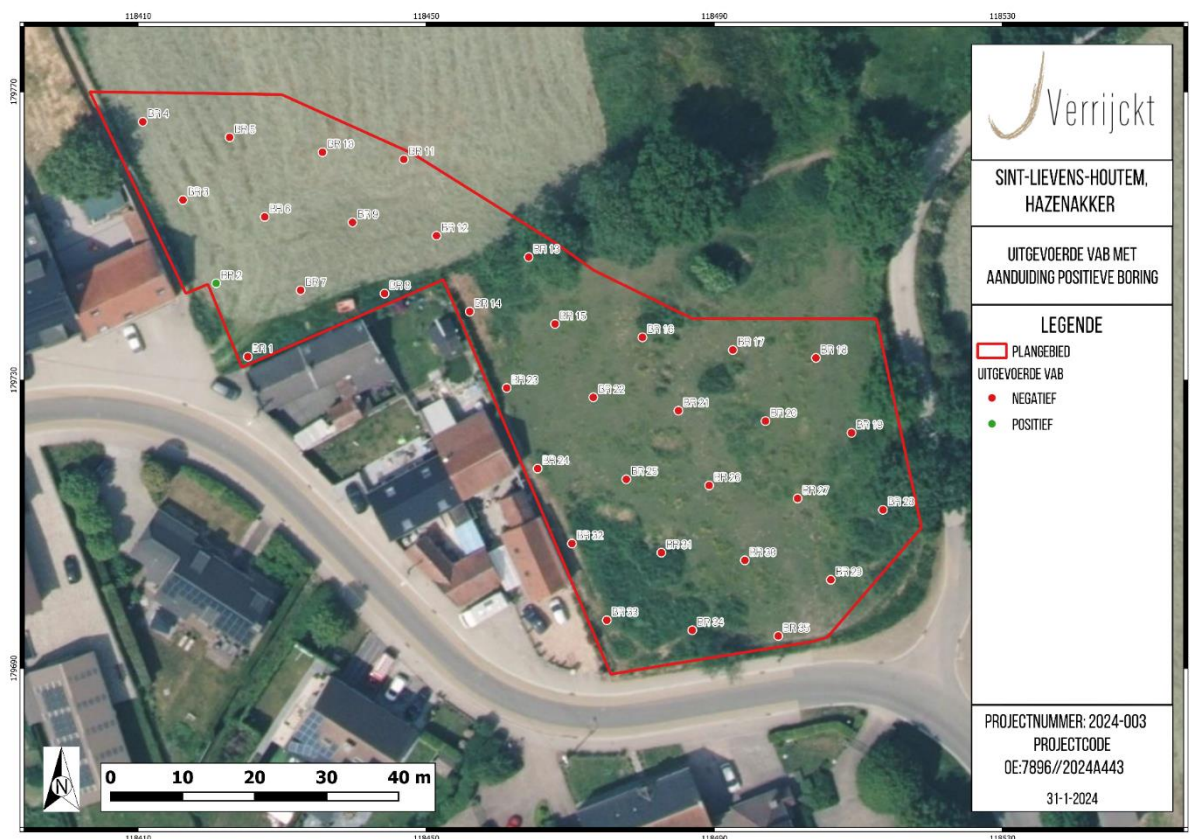
Tijdens de verkennende archeologische boringen werd één fragment van een kling in vuursteen aangetroffen en dit in de overgang tussen het aanwezige colluvium en de onderliggende Bt-horizont binnen boring 2. Indien het artefact eerder uit het colluvium afkomstig is, kan geconcludeerd worden dat deze niet (meer) in situ bewaard is. Verder onderzoek in de vorm van waarderende archeologische boringen moet hierin meer duidelijkheid verschaffen.

¹ VERMEULEN & VELLEMAN 2020

² VERMEULEN & VELLEMAN 2020

³ VERMEULEN & VELLEMAN 2020

⁴ VERMEULEN & VELLEMAN 2020

Figuur 1: Uitgevoerde verkennende boringen met aanduiding locatie positieve boring op orthofoto⁵

2.2.3 Waarderen archeologisch booronderzoek

Het waarderend archeologisch onderzoek leverde geen (nieuwe) vuursteen artefacten op. Het vuursteenartefact dat tijdens de verkennende archeologische boringen werd aangetroffen betreft, naar alle waarschijnlijkheid, een artefact dat doormiddel hellingserosie op de locatie binnen het plangebied is terechtgekomen. Samenvattend kan geconcludeerd worden dat er binnen het plangebied geen artefactsite uit de steentijd aanwezig is. In die zin kan het onderzoek i.f.v. het opsporen van artefactsites uit de steentijd worden afgerond en kan er meteen worden overgegaan tot het proefsleuvenonderzoek.

⁵ AGIV 2024b

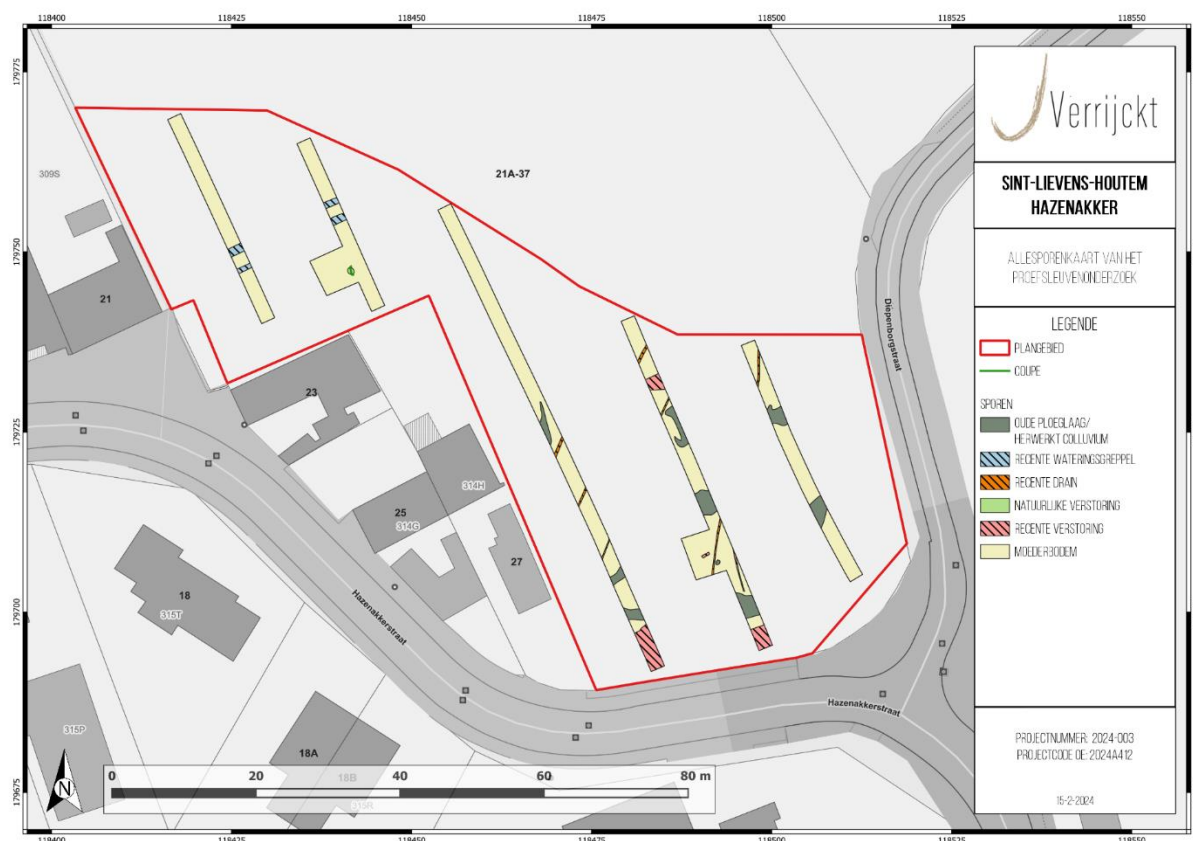

Figuur 2: Syntheseplan aangetroffen (vondst-)materiaal op orthofoto⁶

2.2.4 Proefsleuvenonderzoek

Tijdens het vooronderzoek met ingreep in de bodem d.m.v. proefsleuven werden geen archeologische relevante grondsporen en/of structuren aangesneden. Enige grondsporen binnen de contouren van het plangebied bestaan uitsluitend uit meer recente uitbraaksporen, drainage, één plastic leiding en twee wateringsgreppeltjes. In het noordelijke deel van het plangebied werd ook een houtskoolrijke vlek aangetroffen. Echter bleek deze na onderzoek in doorsnede/coupe het restant van bioturbatie (mollengangen). In het zuidelijke deel van het plangebied situeert zich onder de huidige ploeglaag/Ap-horizont een grijs pakket herwerkt colluvium met daarin talrijke baksteenfragmenten, houtskoolinclusies en fragmenten geglazuurd rood aardewerk. Ook werd één randfragment van een drinknap uit steengoed (Siegburg) teruggevonden. Het aangetroffen en ingezamelde aardewerk dateren het herwerkte colluvium ten vroegste vanaf de late middeleeuwen. Echter is het meer waarschijnlijk dat dit herwerkte colluvium dateert uit de post-middeleeuwen/Nieuwe Tijd, wanneer de landbouwactiviteiten binnen het plangebied en in de omgeving ervan intensiveren en de bodems meer vatbaar worden voor erosie (ploegen van het land, ontbossen,...).

⁶ AGIV 2024b

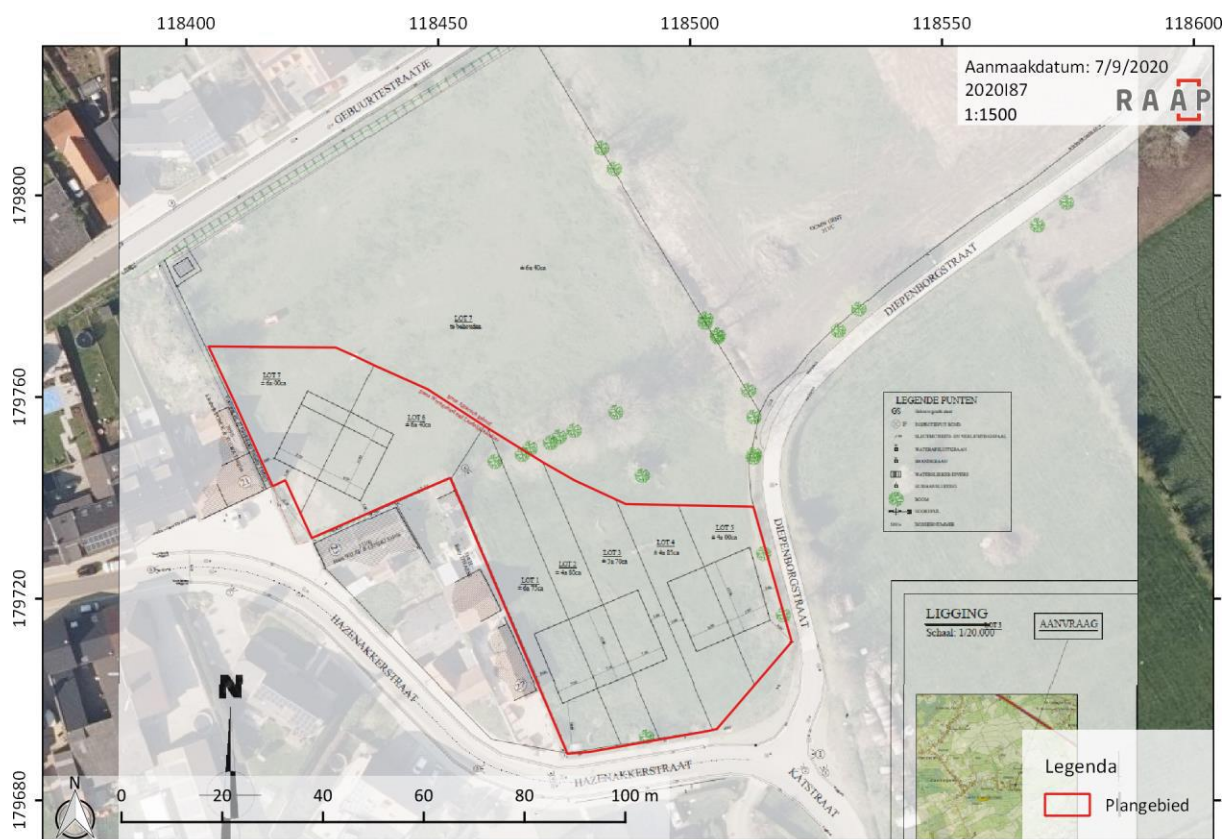
Figuur 3: Allesporenkaart (ASK) van het uitgevoerde proefsleuvenonderzoek op GRB-kaart⁷

2.1 Impactbepaling van de geplande werken

“Er wordt een verkaveling ingepland van 7 loten aan de Hazenakkerstraat 20 in Zonnegem, ter hoogte van perceel B310d. Het huidig perceel wordt gesplitst: in het zuidwesten van het perceel wordt de nieuwe verkaveling ingepland terwijl het noordoostelijke deel ongewijzigd en behouden blijft als weiland. De begrenzing tussen beide delen wordt immers gevormd op basis van de scheidingslijn tussen enerzijds ‘agrarisch gebied’ en anderzijds ‘woongebied met landelijk karakter’ op het gewestplan (zie deel 1.2.2). Centraal op de kavels wordt telkens één woning met terras voorzien. De lengte van de woningen zal telkens 15 meter bedragen. De breedte is variabel, naargelang de breedte van het kavel. Alle kavels zullen toegankelijk zijn via de Hazenakkerstraat. Voor de woningen wordt telkens een oprit voorzien. Met betrekking tot de geplande bodemingreep dient er van een totaalverstoring uitgegaan worden ter hoogte van de geplande kavels.”⁸

⁷ AGIV 2024a

⁸ VERMEULEN & VELLEMAN 2020

Figuur 4: Inplantingsplan van de toekomstige verkaveling zoals weergegeven in de archeologienota met ID 16598⁹

2.2 Kennisvermeerderingspotentieel en aanbevelingen

Het proefsleuvenonderzoek ter hoogte van de Hazenakkerstraat te Zonnegem (Sint-Lievens-Houtem) leverde geen archeologische relevante sporen en/of sturcturen op uit eender welke (pre)historische periodes. Hierdoor is er geen kenniswinst te behalen en is er **geen verder archeologisch onderzoek noodzakelijk**.

Er wordt een advies gegeven om de terreinen vrij te geven.

De resultaten van het uitgevoerde vooronderzoek binnen deze nota bleken voldoende om het ontbreken van potentieel op kennisvermeerderingen bij verder archeologisch onderzoek te staven. Volgens artikel 5.2. van de Code van Goede Praktijk is verder vooronderzoek dan ook niet aangewezen. De archeologienota kan, conform de Code van Goede Praktijk, als volledig beschouwd worden.¹⁰

Indien tijdens de werkzaamheden toch archeologische resten worden aangetroffen, blijven de bepalingen voor het melden van toevallsvondsten van kracht. Deze bepalingen zijn terug te vinden in artikel 5.4.1 van het Onroerendergoeddecreet. Eventuele toevallsvondsten dienen binnen drie dagen na ontdekking gemeld te worden bij Onroerend Erfgoed.

⁹ VERMEULEN & VELLEMAN 2020

¹⁰ AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2021

3 LIJST MET FIGUREN

Figuur 1: Uitgevoerde verkennende boringen met aanduiding locatie positieve boring op orthofoto	6
Figuur 2: Syntheseplan aangetroffen (vondst-)materiaal op orthofoto	7
Figuur 3: Allesporenkaart (ASK) van het uitgevoerde proefsleuvenonderzoek op GRB-kaart.....	8
Figuur 4: Inplantingsplan van de toekomstige verkaveling zoals weergegeven in de archeologienota met ID 16598.....	9

4 BIBLIOGRAFIE

AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED, 2021. *Code van goede praktijk voor de uitvoering van en rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldetectoren (versie 4.0)*, Brussel. Available at: https://www.onroerenderfgoed.be/sites/default/files/2019-03/CGP_V4_geen_TC_20190322.pdf.

AGIV, 2024a. Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen: Grootchalig Referentiebestand (GRB). Available at: <https://www.geopunt.be/>.

AGIV, 2024b. Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen: Orthofotomozaïek, middenschallig, winteropnamen, kleur, meest recent, Vlaanderen. Available at: <https://www.geopunt.be/>.

VERMEULEN, B. & VELLEMAN, J., 2020. *Archeologienota Verkaveling Hazenakkerstraat 20 te Zonnegem (Sint-Lievens-Houtem), RAAP-rapport 598*, Eke. Available at: <https://id.erfgoed.net/archeologie/archeologienotas/16598>.